Nr. 8. **Krosno,** dnia 2. lipca 1909. **Rok I.**

POWIATOWY DZIENNIK URZĘDOWY

c. k. Starostwa i c. k. Rady szkolnej okręgowej w Krośnie.

WYCHODZI W MIARĘ POTRZEBY
raz lub dwa razy każdego miesiąca.

Roczna prenumerata wynosi 5 koron.

Numer pojedynczy 45 halerzy.

Prenumeratę należy nadsyłać wprost do c. k. Starostwa w Krośnie.

Inseraty przyjmuje i pobiera za nie należytości **drukarnia W. Lenika w Krośnie.**

Za wiersz lub miejsce petitu liczy się **30 halerzy.**

L. 13967. Krosno, dnia 23. maja 1909.

Do Zwierzchności gminnych, Wielebnych Urzędów parafialnych obu obrządków w powiecie, tudzież Magistratu miasta Krosna.

Wydarza się coraz częściej, że osoby zaopatrzone w karty legitymacyjne dla podróżników handlowych (§. 59 u. p.) pozostające w służbie u krajowych firm handlujących dewocyonaliami, zajmują się zbieraniem zamówień na te przedmioty, chodząc od wsi do wsi, od domu do domu.

Taki ustawą wzbroniony proceder, wykonują wspomniane osoby niejednokrotnie za wiedzą Zwierzchności gminnych i wykazują się zwyczajnie zaleceniami urzędów parafialnych, komitetów parafialnych i t. p. poświadczającemi, że część zysku z rozsprzedaży, przeznaczoną jest na cele religijne lub humanitarne.

Zwraca się wobec tego uwagę Wielebn. Urzędów parafialnych i Zwierzchności gminnych, że zaopatrzony w przepisaną kartę legitymacyjną wystawioną przez właściwą Władzę przemysłową podróżnik handlowy, może zbierać zamówienia **tylko** u kupców, fabrykantów i w ogóle przemysłowców, w których przedsiębiorstwie może być potrzebnym artykuł handlowy oferowany przez podróżnika, natomiast **nie wolno mu** zbierać zamówień w sposób domokrążny pod jakimkolwiek pozorem.

Poleca się zatem Zwierzchności gminnej (Magistratowi), aby w przyszłości przydybanym na sprzedaży domokrążnej podróżnikom dewocyonaliów, konfiskowała ich karty legitymacyjne i przedkładała je c. k. Starostwu.

L. 14554. Krosno, dnia 3. czerwca 1909.

Do Zwierzchności gminnych (Magistratu miasta) i Przełożeństw obszarów dworskich.

Celem uzyskania licencyi dla prywatnych ogierów do stanowienia cudzych klaczy, należy wnosić do c. k. Starostwa podania, opatrzone marką stemplową na 1 Kor. **w nieprzekraczalnym terminie do 15. sierpnia b. r.**

W podaniu podać należy wiek, maść, wysokość i pochodzenie ogiera.

Później wniesione podania nie będą uwzględnione.

Treść niniejszego zarządzenia podać należy do najszerszej wiadomości, zwłaszcza właścicielom znanych w miejscu ogierów.

L. 7715. Krosno, dnia 11. czerwca 1909.

Do Zwierzchności gminnych i Przełożeństw obszarów dworskich w powiecie, tudzież Magistratu m. Krosna.

Niejednokrotnie zrobiłem niemiłe spostrzeżenie, iż straż ustanowiona przez służbodawców dla ochrony poszczególnych gałęzi kultury krajowej (ochrona lasów, polowania, pól, rybołostwa i innych uprawnień wodnych i t. p.), w myśl ustawy z 4/9. 1892. dz. u. kr. Nr. 74, a przedstawiona mi do zaprzysiężenia, nie bywa należycie pouczoną o prawach i obowiązkach, jakie ze stanowiska służby straży publicznej na niej ciążą.

Wobec tego widzę się spowodowanym przypomnąć Zwierzchnościom gminnym, Przełożeństwom obsz. dworskich i Magistratowi m. Krosna niektóre ustawowe postanowienia o ochronie poszczególnych gałęzi kultury krajowej, w celu obznajomienia niemi

tak zaprzysiężonych już strażników, jak i strażników przedstawianych mi do zaprzysiężenia i tak:

I. Przekroczenia ochrony lasów w myśl ustawy z 3. grudnia 1852. dz. pr. p. Nr. 250.

Wedle §. 2. nie wolno odejmować gruntu leśnego uprawie drzewa i używania go na inne cele bez zezwolenia władzy.

Wedle §. 4. żadnego lasu nie wolno pustoszyć t. j. tak się z nim obchodzić, iżby przez to dalsza uprawa drzew była zagrożona lub stała się zupełnie niamożliwą.

Wedle §. 10. nie wolno wpędzać bydła na paszę leśną do części lasu przeznaczonych do młodnienia, a w inne części lasu nie wolno wpędzać więcej bydła jak tylko tyle, ile tam znajdzie potrzebne dla siebie pożywienie.

Wedle §. 11. nie wolno zbierać ściółki, składającej się z liści i szpilek ostremi narzędziami, a też nie wolno wraz z ściółką wydrapywać i zbierać ziemi.

Wedle §. 12. nie wolno obierać z gałęzi drzew nieprzeznaczonyach do ścięcia, stojących na zrębach. Z drzew nieprzeznaczonych do blizkiego ścięcia, można ścinać gałęzie tylko od miesiąca sierpnia do końca marca, wyłączając jednakże czas najostrzejszego zimna, przy tem nie wolno używać żelazek do łażenia.

Wedle §. 13. zbieranie ściółki może się odbywać na tem samem miejscu najczęściej co trzeci rok, nie wolno jednak zbierać równocześnie ściółki z liści ze ściółką z gałęzi.

Wedle §. 16. przy ścinaniu drzew nie wolno zostawiać zbyt wysokich pniaków. Należy także przy ścinaniu, rąbaniu i wywożeniu drzewa nie uszkadzać drzew obok stojących i latorośli. Ten sam przepis zachować należy przy gromadzeniu i wywożeniu zbiórki, którą do trzech miesięcy po nagromadzeniu wywieść należy z lasu. — Przepisy te należy przypomnieć uprawnionym przy asygnowaniu im drzewa i zbiórki.

W myśl §. 50. służba lasowa spostrzegłszy uszkodzenia lasów przez owady, ma, jeżeli środki zaradcze do ich wytępienia nie są dostateczne, donieść o tem c. k. Starostwu.

Wedle §. 60. jest zakazanem:

a) zbieranie patyków odłamków lub trzasek.

b) naciesanie stojącego drzewa i drzewa na tyki (żerdzie) nawiercanie, nakarbowanie, łażenie na drzewa zapomocą haków żelaznych, uszkodzenia zrządzone przez wywożenie drzewa i kamieni, tłuczenie i bicie drzew i obłupywanie z kory.

c) przywłaszczenie sobie kory z drzew leżących na ziemi, odkrywanie korzeni i drzew, korczowanie, odrębywanie, odcinanie i obrywanie wierzchołków gałęzi i gałązek, tudzież osmykanie z liści.

d) wykopanie, wyrębywanie lub wyciąganie i wszelkiego innego rodzaju uszkadzanie młodych drzewek i krzewów, tudzież zbieranie rózg na miotły, prętów, kijów i innych drobnych gatunków krzewów.

e) zbieranie soków z drzewa (żywicy, terpentyny, soku brzozowego i jaworowego), owoców leśnych (nasienia leśnego, płonek, jagód), grzybów i próchna, tudzież kopanie korzeni.

f) nieuprawnione zbieranie ściółki wszelkiego rodzaju: (liści, szpilek, chwastów, mchu i t. p.) mianowicie zaś zbieranie siekierami i grabiami żelaznemi, przywłaszczanie sobie ziemi, gliny, torfu, kamieni, gipsu i innych minerałów; wykopywanie darni, koszenie ścinanie i wyrywanie trawy leśnej, ziół i innych roślin, nie będących przedmiotem kultury leśnej.

g) przebywanie w lesie przeciw wyraźnemu zakazowi służby leśnej (§. 55), robienie nowych dróg i kładek, lub używanie dróg lub ścieżek już zarzuconych, robienie spustów w ziemi (ryz), odprowadzanie wody do lasów sąsiedzkich, zakładanie węglarni i wszelkie inne używania gruntu leśnego.

h) nieuprawnione wpędzanie bydła do lasów obcych w ogólności, tudzież wpędzanie większej liczby, innego gatunku lub innego wieku bydła, używanie paszy leśnej na innych miejscach i w innym czasie, jak jest dozwolonem.

Wedle §. 14. ustawy z 30/9. 1904 Dz. u. kr. Nr. 93, każda gmina względnie obszar dworski ma oczyścić na swojem terytoryum łożyska dzikich potoków corocznie z naniesionych na powierzchnię drzew złomów, pniaków i odpadków, o ile obowiązek ten nie cięży w myśl §. 13. na posiadaczy lasu i przedsiębiorcach wyrębu lub wywozu.

Jeżeli przy obchodzie łożyska dzikiego potoku, spostrzeżonym zostanie jakikolwiek niebezpieczeństwem grożący stan, jak usuwiska lub uszkodzenia budowli ochronnych i t. p., winna Zwierzchność gminna a względnie Przełożeństwo ob. dworskiego zarządzić usunięcie tego niebezpieczeństwa.

II. przekroczenia ustawy łowieckiej z 5. marca 1897 dz. u. kr. Nr. 71.

W myśl §. 33. nie wolno nikomu w czasie ochronnym łowić lub zabijać: jeleni od 1. listopada do 31. lipca, kozłów (rogaczy) od 1. marca do 15. maja, zajęcy od 1. lutego do 30. września, jarząbków od 1. lutego do 31. sierpnia, cietrzewi i głuszców kogutów od 20. maja do 31 sierpnia, kuropatw od 1. grudnia do 15. sierpnia, bażantów od 1. stycznia do 15. sierpnia, przepiórek i dzikich gołębi od 1. listopada do 1. sierpnia, dropi i pardw od 15. kwietnia do 31. lipca, ptactwa błotnego: kszyków, dubeltów, kulonów, batalionów od 15. kwietnia do 30. czerwca; ptactwa wodnego: dzikich gęsi i dzikich kaczek od 15. kwietnia do 15. czerwca; zaś łani, sarn, cieląt i spiczaków, tudzież samic cietrzewi i głuszców nie wolno łowić lub

zabijać przez cały rok. Przepis ten nie stosuje się do zarządzonych polowań w zamkniętych zwierzyńcach.

Wedle §. 38. nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą po okręgu polowania po za drogami, służącemi za publiczną komunikacyę, bez pozwolenia uprawnionego do polowania.

Wedle §. 39. w czasie od wiosny aż do ukończenia żniw, nie wolno bez zezwolenia właściciela po polach zasianych lub sadzonych ani polować, ani psami tropić zwierzyny i ptactwa.

Z pod tego zakazu są jednak wyjęte pola zasadzone ziemniakami, albo w rzędowy sposób burakami, lub innymi w dalekich odstępach uprawianymi ziemiopłodami. Także w czasie wyjątkowo mokrym nie wolno na polach obsianych polować konno lub z nagonką nawet w jesieni i zimie.

Wedle §. 40. nie wolno tropić i ścigać zwierzyny ani do niej strzelać w najbliższem otoczeniu zabudowań.

Wedle §. 41. zakazanem jest polować w niedziele i święta uroczyste.

Wedle §. 42. do chwytania zwierząt łownych nie wolno zastawiać żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, tudzież zakładać trutek. Nie wolno też użytkującemu z polowania ścigać zwierzyny która na jego obszarze zraniona, przeszła do obcego obszaru.

Wedle §. 43. mogą być zabijane włóczące się po polach i lesie psy tudzież koty, przez uprawnionego do polowania lub jego służbę łowiecką, lecz nie wbliższem oddaleniu jak na 300 motrów od domu mieszkalnego.

Wedle §. 89 nie wolno nikomu polować bez karty myśliwskiej względnie certyfikatu, miejsce jej zastępującego.

III. Przekroczenie ustawy o ochronie własności polnej z 17. lipca 1876 dz. u. kr. Nr. 28.

Wedle §. 3. uznaje się w szczególności za zakazane:

a) nieprawne chodzenie, koczowanie, jeżdżenie wierzchem lub zaprzęgiem po ogrodach, rolach i łąkach, tudzież po wszelkich gruntach oznaczonych jako zamknięte, czy to przez ogrodzenia, rowy, miedze, tablice z zakazami lub inne widoczne znaki ostrzegające;

b) nieprawne występywanie na drogi, które w czasie dojrzewania plonów polnych i owoców, wskutek zarządzenia przełożonego gminy a względnie przełożonego obszaru dworskiego zostały zamknięte i tablicami z zakazem lub innymi widocznymi znakami oznaczone jako wzbronione;

c) nieprawne usuwanie lub uszkadzanie ogrodzeń, otwieranie zapór tychże i usuwanie lub zacieranie tablic z zakazami lub znaków ostrzegających;

d) samowładne tworzenie ścieżek lub dróg polnych;

e) samowładne zaorywanie, zakopywanie, lub inne uszkadzanie wspólnych dróg polnych lub ścieżek, przenoszenie lub usuwanie znaków granicznych, niemniej worywanie, wkopywanie lub wkradanie się w cudze grunta;

f) nieprawne obłamywanie lub obcinanie pni, gałęzi, konarów, obrywanie kwiatu, owoców lub liści z drzew i krzewów użytecznych, jako też wyciąganie palików ochronnych;

g) nieprawne obcinanie lub obrywanie kłosów, strączków lub innego rodzaju roślin na uprawnionych polach, dalej wyrzynanie lub wyrywanie trawy na łąkach, drogach lub miedzach;

h) nieprawne zbieranie lub wykopywanie kości, szmat lub materyałów nawozowych w ogrodach lub na rolach, łąkach lub pastwiskach i nieprawne kopanie ziemi, piasku, szutru, kamieni, tudzież zbieranie na cudzych gruntach liści i opadłych dojrzałych lub niedojrzałych owoców;

i) nieprawne składanie lub zrzucanie kamieni, rumowiska, czerepów, nieczystości lub chwastów na cudze grunta lub drogi;

k) nieprawne używanie cudzych brogów, szóp lub sprzętów i narzędzi w polu pozostawionych, jakoteż ukrywanie, zawlekanie lub uszkadzanie tych ostatnich;

l) samowolne rozrzucanie cudzych kup ziemi, oborniku lub ściółki, półkopków zboża, kopic lub stert siana, słomy lub zboża, jako też uszkadzanie znajdujących się w polu przyrządów do suszenia paszy;

m) rozniecanie ognia na cudzym gruncie;

n) (w brzmieniu ustawy z 10. czerwca 1892 dz. u. kr. Nr. 44) samowolne uszkadzanie lub zanieczyszczanie cudzych sadzawek i rezerwoarów na ryby, zakładów do sztucznego chowu ryb i studzien polnych, o ile takie uszkodzenie lub zanieczyszczenie nie podlega według ustawowych postanowień o prawie wodnem, ukaraniu przez władze polityczne;

o) nieprawne pławienie lub pojenie zwierząt domowych w cudzych wodach;

p) samowolne uszkadzanie lub zanieczyszczanie blichującego się płótna.

Staje się winnym przekroczenia ustawy polowej kto:

a) pozostawia i pasie domowe zwierzęta poza miejscami zamkniętymi lub ogrodzonymi bez należytego dozoru;

b) na pastwiskach tak małych lub tak położonych, że nawet przy dozorze zachodzi uzasadniona obawa uszkodzenia obcej własności przez pasące się na nich zwierzęta domowe, pasie je nie na postronkach lub nie przywiązane do przedmiotów stałych;

c) pasie zwierzęta domowe nocną porą mimo wydanego w tym względzie przez polit. władze adm. I. instancyi zakazu;

d) na pewnych oznaczonych przestrzeniach dróg pędzi bydło na paszę bez zachowania przepisanych w tym względzie środków ostrożności przez radę gminną wzg. przełożonego obsz. dworskiego ustanowionych;

e) wbrew zarządzeniu polit. władzy adm. I. inst., pędzi stada bydła nocną porą gościńcami lub drogami wzdłuż nie zagrodzonych pól lub łanów, bez dozoru poganiacza ustanowionego przez przełożonego gminy względnie obszaru dworskiego;

f) pędzi, trzyma lub pasie bydło na obcych gruntach, jak również ugorach i ścierniach, tudzież na drogach i miedzach polnych bez szczegółowego tytułu prawnego lub wyraźnego zezwolenia właściciela i podlega według §. 15. powołanej ustawy grzywnie według następującej taksy:

od sztuki nierogacizny	.	2 K
„ „ bydła rogatego	1 K	20 h
„ konia, muła, osła	1 „	— „
„ kozy . . .		80 „
„ owcy . . .		40 „
„ prosięcia ssącego .		20 „
„ gęsi lub indyka .		20 „
„ sztuki innego drobiu .		10 „

Wedle § 4. popełnia przestępstwo polowe, kto na swojem gruncie roznieca ogień, jeżeli z niego wyniknąć może niebezpieczeństwo dla cudzej własności polnej.

Dalej podlegają dozorowi zaprzysiężonej straży dla kultury krajowej:

1) w myśl §. 6. ustawy z 17/2. 1885 dz. ust. kr. Nr. 41, obowiązek donoszenia o każdem dostrzeżonem pojawieniu się kanianki lub ostów szkodliwych na gruntach gminnych względnie dworskich;

2) w myśl ustawy z 20/3. 1907 dz. u. kr. Nr. 40, czuwanie nad ochroną drzew sadzonych przy publicznych drogach i gościńcach, czyli tak zwanych drzewek alejowych;

3) w myśl §. 55. ust. z 5/10. 1907 dz. u. kr. Nr. 130 straż winna donosić o wszelkich z umysłu lub z braku należytej ostrożności uszkodzenia dróg publicznych i urządzeń przydrożnych.

4) w myśl §. 8. ust. z 21/12. 1874 dz. u. kr. Nr. 10/1875, czuwanie nad ochroną niektórych zwierząt i ptactwa dla uprawy ziemi pożytecznych. (Odnośne rozporządzenie, tudzież wykaz pożytecznych ptaków podano w powiatowym dzienniku urzędowym z 1/5 1909 Nr. 6 str. 41).

IV. przekroczenia ustawy o rybołostwie z 31. października 1887 dz. u. kr. Nr. 37 z roku 1890.

Wedle §. 43. jeżeli podczas opadania wody w czasie wylewów, powstaną wzdłuż wody rybnej zbiorowiska wód na cudzych gruntach, nie wolno posiadaczom tych gruntów czynić takich urządzeń, któreby miały na celu wstrzymywanie powrotu ryb do łożyska wody.

Zabronionem jest:

a) na przepustach jazów i szluz zawieszać więcierze, plecionki i inne przyrządy do samołowu ryb nawet w tym razie, gdyby sam właściciel tych urządzeń wodnych był tamże uprawniony do rybołostwa (§. 58),

b) stałe przyrządy do połowu ryb w toku wód płynących i przy ich ujściu do innej stojącej i płynącej wody w ten sposób umieszczać, aby sięgały poza połowę szerokości łożyska wody, przyrządy takie nie wolno umieszczać od jednego lub obu brzegów tylko w takim odstępie od siebie, który odpowiada najmniej połowie szerokości łożyska wody według powyższego wymiaru (§. 59).

Wedle artykułu zaś V. rozp. Nam. z d. 21/3. 1890 dz. u. kr. Nr. 38 zabronionem jest:

c) używanie stale do brzegów przymocowanych wędek (Legeangeln), albo tak zw. sznurów nocnych (Nachtschnüre), o ile polit. władza adm. I. inst. używania tych przyrządów dla pewnych wód albo rewirów ze względu na panujące tam stosunki wzbroni;

d) używanie stałych przyrządów do połowu, których otwory są mniejsze niż po 7 ctm. na szerokość, a w razie kratowego ich urządzenia, także po 10 ctm. na wysokość;

e) używanie samołówek z pręcia, drutu i t. p., których otwory mniej jak 4 ctm. na długość, a $3^1/_2$ ctm. na szerokość wynoszą; jakoteż samołówek z przędzy, w których oka w mokrym stanie są węższe jak $3^1/_2$ ctm. w kwadrat;

f) używanie sieci i saków wszelkiego rodzaju, których oka w mokrym stanie wynoszą mniej jak $2^1/_2$ ctm. w kwadrat;

Wedle §. 66. kto wykonywa rybołostwo poza ogrodzonemi miejscami, winien posiadać przepisane poświadczenie uprawnienia do rybołostwa na odnośnej wodzie, a mianowicie posiadacz lub dzierżawca wody rybnej, jak również jego personal pomocniczy tak zw. „kartę rybacką“, inne zaś osoby, które za opłatą lub bezpłatnie przypuszczone będą do łowienia ryb, tak zw. „książeczkę rybacką“.

Dla następujących cenniejszych gatunków ryb i dla raków ustanowiono art. II. rozp. Namiestn. z 21/8. 1890 dz. u. k. Nr. 38 ze względu na ich porę tarła następujące czasy ochronne, a to dla: boleni od 16. marca do 30. kwietnia, jaziów od 16. maja do 30. czerwca, lipieni od 16. marca do 15. maja, głowacic od 16. marca do 15. maja, świnek od 1. kwietnia do 15. maja, wyrozubów od 1. kwietnia do 31. maja, czopów od 1. kwietnia do 31. maja, sandaczów od 1. kwietnia do 31. maja, cyrt od 16. maja do 30. czerwca, brzan od 16. maja do 30. czerwca, pstrągów od 16. września do 15. grudnia, łososiów od 1. pa-

źdźiernika do 31. grudnia, w końcu według brzmienia ustanowionego obwieszczeniem Nam. z 31. sierpnia 1896 dz. u. kr. Nr. 56, dla raków: *a)* dla samca od 1. października do 31. marca, *b)* dla samicy od 1. października do 31. lipca.

V. Przekroczenia ustawy wodnej z 14 marca 1875, dz. u. kr. Nr. 38.

Wedle §. 10. nie wolno prywatnemu właścicielowi tak używać wody, by wskutek tego nastąpiło jej zanieczyszczenie lub spiętrzenie, naruszające przez to prawa osób trzecich, albo zagraża zalaniem lub zabagnieniem cudzych gruntów.

Wedle §. 11. nie wolno właścicielowi gruntu samowolnie zmieniać naturalnego odpływu wody przez jego grunt płynącej na niekorzyść poniżej leżącego gruntu, lub właścicielowi niższego gruntu na niekorzyść wyżej leżącego gruntu.

Wedle §§. 15. 16. i 17. nie wolno bez zezwolenia Władzy używać wody publicznej w inny aniżeli wzwykły sposób w §. 15. ustawy wodnej wyszczególniony, lub też zakładania lub zmieniania przyrządów i zakładów, które mogłyby wpłynąć na jakość wody, na jej bieg, albo na wysokość jej stanu, albo też które naruszać by mogły brzegi, wreszcie dokonywać zmiany budowli wodnych, a mianowicie zakładów o sile wodnej i przyrządów do podniesienia wody, o ile ta zmiana wpływa na bieg, spad albo zużycie wody.

W myśl §. 41. popełnia ten przekroczenie, kto bez zezwolenia Władzy stawia w wodach publicznych budowle wodne mające na celu uregulowanie wody lub ochronę przeciw tejże, albo też w wodach prywatnych stawia bez zezwolenia władzy takie budowle wodne, które oddziaływają na cudze prawa albo na jakość, bieg lub wysokość wody w wodach publicznych.

Straż publiczna czuwać powinna także w myśl reskryptu ministeryalnego z 27. lipca 1892 L. 16409 nad nieuprawnionym, a stanowczo dla zdrowia szkodliwym zwyczajem moczenia lnu i konopi w publicznych wodach bieżących, wskutek czego wody te bywają zanieczyszczane i zakażane.

Wzywam przeto tak Zwierzchności gminne jak i P. P. Przełożonych obszarów dworskich, by w przyszłości przedstawiając mi strażnika dla pewnej gałęzi kultury krajowej do zaprzysiężenia, stosownie do postanowienia §. 4 na wstępie powołanej ustawy, w swoich odnośnych sprawozdaniach i wnioskach zawsze nadmieniano, czy strażnik do pełnienia służby wybrany, jest należycie pouczony i obeznany z obowiązkami w niniejszym okólniku wymienionymi.

Niezawiśle od obowiązku nieustannego pouczania strażników o treści niniejszego rozporządzenia, należy treść jego podać też do wiadomości miejscowej ludności w sposób w gminie praktykowany.

W końcu nadmieniam, iż w myśl postanowień ustawy z 29. maja 1887 dz. u. kr. Nr. 42, strażnicy ustanowieni i zaprzysiężeni, winni dla uwydatnienia swojego charakteru, używać w czasie wykonywania służby zawsze odznaki służbowe, przepisane rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z 28 listopada 1887 L. 67265 dz. u. kr. Nr. 65.

L. 15626. Krosno, dnia 13. czerwca 1909.

Do Zwierzchności gminnych (Magistratu miasta) i Przełożeństw obszarów dworskich.

Coraz częściej szczególnie w porze gorącej, wydarzają się zakażenia węglikiem w postaci „czarnej krosty“ „morowego pryszcza“ i t. d. szczególnie u osób mających styczność z chorem bydłem lub padliną.

Ponieważ wąglik jest u ludzi podobnie jak i u zwierząt chorobą zakaźną, przeto o zachorowaniu **chociażby jednej tylko osoby** na tę chorobę, należy natychmiast do c. k. Starostwa donieść.

L. 14597. Krosno, dnia 4. czerwca 1909.

Do Zwierzchności gminnych w powiecie i Magistratu miasta Krosna.

Urzęda poszczególnych c. i k. austr. węg. Władz konsularnych i poselstw, nadesłały następujące metryki śmierci osób tutejszo-krajowych poddanych:

1) Golki Wasyla, zmarłego w roku 1908 w Antwerpii (Belgia) syna Stefana, rzekomo pochodzącego z Hryniowa;

2) Fulmann Maryi, zmarłej w roku 1908 na statku włoskim „Brasile“, córka Stanisława pochodzącego z Galicyi;

3) Kostenbauma Szlojmy, syna Leona, rzekomo przynależnego do Lwowa, zmarłego w roku 1907 ua niemieckim okręcie „Kaiserin Auguste Viktoria“;

4) Utipil Jan (może Jan Stipil), zmarły 7/10. 1908 na statku angielskim „St. Paul“, nieznanego z pochodzenia i miejsca przynależności.

Ponieważ przynależność wyż wymienionych osób nie może być stwierdzoną, przeto polecam Zwierzchnościom gminnym i Magistratowi aby zbadały, czy które z nich nie pochodzą z gmin tut. powiatu i o dodatnim wyniku doniosły mi do końca sierpnia b. r.

C. k. Starosta: *Czepielewski.*

ODPIS. C. k. Rada szkolna krajowa. L. 16519. Lwów 25. kwietnia 1909. Do wszystkich c. k. Rad szkolnych okręgowych. Zwraca się uwagę na umieszczony w Dzienniku urzędowym okólnik w sprawie nowego elementarza polskiego dla szkół z językiem

wykładowym ruskim i niemieckim. Zarządy szkół będą zwracały baczną uwagę na to, aby z wprowadzenia tego podręcznika nie wynikło żadne nie przewidziane obarczenie ludności a mianowicie, aby zużytkować należycie niezniszczone jeszcze egzemplarze dawniejszego Elementarza, jakie się gdzieniegdzie mogą znajdować. W zastępstwie: Szumlański w. r.

L. 685. Krosno, dnia 8. czerwca 1909.

Zarządowi szkół ludowych w powiecie,

do wiadomości i zastosowania się.

Przewodniczący c. k. Rady szkolnej okręgowej:
C. k. Starosta: *Czepielewski.*

Wykaz chorób nagminnych

panujących w tutejszym powiecie w czerwcu 1909.

Choroba	Miejscowość	Ilość chorych		
		leczonych od początku epidemii	przybyło w ostatnich 4. tygodn.	pozostaje w leczeniu
Płonica	Równe	7	—	2
	Krościenko w.	25	3	3
	Iskrzynia	3	1	1
	Kombornia	5	2	2
	Krościenko n.	4	2	1

Część nieurzędowa.

Kronika powiatowa.

Kalendarz łowiecki. Przez cały lipiec wolno polować tylko na kozły (rogacze), ptactwo błotne w ogólności i ptactwo wodne.

Kalendarz rybacki. W lipcu można łowić wszystkie gatunki ryb i raki samce. Złowione sztuki muszą mieć przepisaną miarę. Nie wolno łowić raków samic, a przypadkowo złowione, należy natychmiast wrzucić do wody.

Przekroczenie powyższych przepisów ulega grzywnie od 10—200 Kor., ewentualnie karze aresztu do 14. dni.

Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem raczył najmiłościwiej zezwolić, aby z dochodów IX. państwowej loteryi dobroczynnej wypłacono Zakładowi dla matołków i nieuleczalnych dziewcząt w Iwoniczu kwotę 10.000 Koron.

— **Wiadomości osobiste.** Długoletni tut. c. k. sekretarz Namiestnictwa Dr. Adam Bal, opuścił dnia 11. czerwca b. r. nasze miasto.

— **C. k. Rada szkolna krajowa** nadała posady rzeczywistych nauczycieli: Bolesławowi Kielskiemu ze szkoły realnej w Krośnie w I. szkole realnej w Krakowie i Janowi Szarocie ze szkoły realnej w Krośnie w I. szkole realnej we Lwowie, nadto nadała Andrzejowi Tyszyńskiemu posadę zastępcy nauczyciela w szkole realnej w Krośnie.

— **C. k. Rada szkolna okręgowa** załatwiła na plenarnem posiedzeniu odbytem 19. maja 1909 następujące sprawy:

1) Przyjęła sprawozdanie c. k. inspektora szk. okr. z wizytacyi szkół w Suchodole, Bóbrce, Krościenku wyżnem, Węglówce, Krasnej, Łężanach, Czarnorzekach i Iskrzyni. 2) Przedłożyć do c. k. Rady szkolnej krajowej wniosek na przekształcenie 2-kl. szkół w Jedliczu i Lubatowej na 4-klasowe. 3) Uwolnić Maryę Stradową, tymczasową nauczycielkę szkoły męskiej w Korczynie od obowiązków nauczycielskich w tutejszym okręgu z dniem 1. maja b. r. z powodu otrzymania posady naucz. w Chrzanowie, a Jana Rasia w Potoku z powodu otrzymania posady naucz. we Lwowie. Udzielić nauczycielce szkoły w Zręcinie Józefie Quiriniównej urlopu, celem wzięcia udziału w kursie koronkarskim we Lwowie, urządzonym staraniem Ligi przemysłowej.

— C. k. Rada szkolna okręgowa zamianowała Zofię Braunównę, tymcz. nauczycielkę szkoły w Kłakowicach, tymczasową nauczycielką szkoły w Dukli.

Na plenarnem posiedzeniu, odbytem dnia 24. czerwca b. r. przyjęła c. k. Rada szkolna okręgowa sprawozdanie c. k. inspektora szk. okr. z wizytacyi szkół w Zręcinie, Żeglcach, Tylawie, Barwinku, Trzcianie, Lubatowej, Miejscu Piastowem i Równem.

Uchwaliła polecić Radzie szkolnej miejsc. w Równem przygotowanie gruntu pod budowę nowego budynku szkolnego, zaś gminie złożenie prestacyj w kwocie 120% opłacanych podatków bezpośrednich na tę budowę.

— **J. E. Najprzewielebniejszy ks. Biskup Ordynaryusz Józef Sebastyan Pelczar,** dokonał w dniach 3. i 4., 5. i 6. czerwca br. kanonicznej wizytacyi kościołów w Miejscu Piastowem i w Iwoniczu, zkąd udał się następnie w dniu 7. czerwca br. w tym samym celu do Klimkówki.

Dostojnego gościa powitali tut. Starosta, duchowieństwo i licznie zebrana okoliczna ludność.

Pobyt ks. Biskupa dał możność wszystkim wiernym zamanifestowania swych uczuć synowskich dla Kościoła i jego pasterzy. Dostojny książe kościoła był przez cały czas otoczony objawami najszczerszej życzliwości i uznania ze strony całej ludności, do czego w wielkiej mierze przyczyniła się jego niezmiernie sympatyczna indywidualność.

Przyjęcia ks. Biskupa były wspaniałe, a wszędzie panował spokój i poważny nastrój, odpowiedne tak uroczystej chwili.

Dalszych kanonicznych wizytacyi kościołów w naszym powiecie dokona Najprzewielebniejszy ks. Biskup w dniu 13. lipca br. w Jasionce, 14. lipca br. w Lubatowej i w dniu 15. lipca br. w Równem, w którem tegoż dnia dokona konsekracyi kościoła.

— **Dr. Stanisław Starowieyski** z Bratkówki wybrany jednogłośnie posłem na Sejm krajowy, przy uzupełniającym wyborze posła z większych posiadłości obwodu sanockiego.

— **Dla nauczycielek.** Kurs krawieczyzny wakacyjny będzie w tym roku jaki i w latach poprzednich, w Stowarzyszeniu Pracy kobiet w Przemyślu i rozpocznie się z początkiem lipca, a trwać będzie do końca sierpnia br.

Ponieważ wynik poprzednich kursów okazał się nadspodziewanie zadowalniający, postanowione zostało rozszerzenie nauki praktycznych robót dla nauczycielek. Oprócz krawieczyzny, to jest kroju i szycia bielizny, guzikarstwa, haftu maszynowego, robót point-laće, oraz introligatorstwa w zakresie oprawiania robót ręcznych, wyrobu ozdobnych pudełek i ramek, co nauczycielkom na wsi bardzo się przyda.

Po ukończonym kursie zostaną wydane świadectwa, które można przedłożyć Radzie szkolnej krajowej i ewentualnie dostać zapomogę.

Nauka krawieczyzny kosztuje 20 K., szycia bielizny 20 K., haftu i robót point-laće 10 K., guzikarstwa 4 K., introligatorstwa 10 K. Przedmiot nauki można sobie dowolnie obrać.

Każda z pań uszyje sobie całą suknię, bluzkę i bieliznę, wskutek czego zwrócą się koszta wydane na naukę. Materyały muszą mieć panie swoje. Stowarzyszenie postarało się o tanie źródła zakupna. — Bliższych wiadomości co do kursu, jako też co do pomieszkania i wiktu udziela p. Marya Solecka, dyrektorka Zakładu, Przemyśl, Rynek l. 27.

— **Nowa apteka w Krośnie.** C. k. Namiestnictwo nadało mag. farm. Janowi Nepomucenowi Michałowi Stanisławowi 4-im. Mieszkowskiemu, koncesyę na założenie i prowadzenie nowej apteki publicznej w Krośnie przy placu „Trzeciego Maja".

— **Statystyka pożarów i gradobicia za rok 1908** w powiecie krośnieńskim przedstawia się następująco: Pożarów zgłoszono w 16 wypadkach na ogólną szkodę w **kwocie 224.170 Koron,** z tego przypada 158.800 Koron na zabudowania, zaś 65.370 Koron na uszkodzone ruchomości i padły inwentarz żywy w czasie pożarów. Pastwą płomieni padło 38 budynków na szkodę 63 stron poszkodowanych, z których **tylko 19 było** ubezpieczonych od ognia.

Gradobicia w roku 1908 były w 15 wypadkach zgłoszone i szkoda gradem wyrządzona wynosiła około 572.000 Koron.

— **Pożary.** Początek czerwca jak mało przedtem obfitował w pożary tak, że niemal codzień notowano pożar, spowodowany bądź to wskutek uderzenia piorunów, bądź też przez niedającą się wprost wytłumaczyć nieostrożność mieszkańców.

I tak: dnia 3/6 br. podczas gwałtownej burzy, około 5. godz. po południu uderzył piorun w dom mieszkalny Michała Twaroga w Bajdach, który też spłonął doszczętnie wraz z całem domowem urządzeniem. Szkoda wynosząca około 2500 K. nie była ubezpieczoną.

— W pół godziny później uderzył piorun w budynek mieszkalny Piotra Reichla w Korczynie, zabijając równocześnie w stajni krowę, wartości 120 K.

Pożarem wyrządzona szkoda w budynku i ruchomościach, które nie zdołano wyratować, przewyższa 2400 Koron i nie była ubezpieczoną.

— Tegoż dnia w południe prawdopodobnie wskutek wadliwego komina powstał pożar strychowy u Jana Idziniaka w Toroszówce, obróciwszy w perzynę cały dom mieszkalny wraz z znajdującem się w nim urządzeniem.

Szkoda wynosząca około 3000 Koron nie była ubezpieczoną.

— Dnia 5. czerwca b. r. uderzył piorun w dom Józefa Wajdy w Jaszczwi, który też spłonął doszczętnie, przy czem zginęła też jego krowa, rażona piorunem. Szkoda wynosząca 1200 Koron, nie była ubezpieczoną.

— Dnia 7. czerwca b. r., pozostawione przez Annę Krzysztyniak w Dobieszynie bez dozoru dzieci, bawiąc się zapałkami, podpalili jej dom mieszkalny, który też spłonął doszczętnie. — Szkoda wynosząca 1000 Koron, nie była ubezpieczoną.

— Dnia 13/6. br. rano spłonął doszczętnie dom mieszkalny wraz z zabudowaniami Jana Nowaka w Krościenku wyżnem. Pożar wznieciła umysłowo chora Marya Nowak, matka poszkodowanego, w przystępie chwilowego szału. Szkoda wynosząca około 2700 Koron nie była ubezpieczoną.

— Dnia 19/6. br. w południe, z powodu wadliwego komina, pożar obrucił w perzynę budynek mieszkalny i zabudowania gospodarcze, t. j. 2 stajnie i 1 stodołę Franciszka Nowaka w Białobrzegach, przyczem pastwą płomieni padło 11 sztuk gęsi i 1 bezroga. — Szkoda wynosiła około 4000 K. i była częściowo ubezpieczoną.

— Dnia 24/6. br. wybuchł był groźny pożar w rafineryi nafty Waleryana Stawiarskiego w Krośnie, który jednak na czas zlokalizowany został. W czasie pożaru, względnie eksplozyi małego kotła z ropą, doznał silnych poparzeń robotnik Stanisław Zajdel z Toroszówki.

— **Wykaz przeciętnych cen targowych** zboża na targu w Krośnie w dniu 28. czerwca b. r. za 100 klg.: pszenica od 28 K do 30 K, żyto od 24 K do 25 K, owies od 23 K do 24 K, jęczmień od 20 K do 21 K, fasola od 20 K do 22 K, groch od 28 K do 32 K, bób od 16 K do 18 K, soczewica od 30 K do 32 K, proso od 11 K do 12 K, hreczka od 21 K do 24 K, kartofle od 7 K do 8 K. Siano za 100 kilo 20 K, słoma za 100 klg. 18 K.

C. K. GŁÓWNA SPRZEDAŻ PROCHU i AMUNICYI.

ALEKSANDER KUMOR w KROŚNIE

poleca swój handel towarów korzennych, Win węgierskich, austryackich, reńskich, francuskich, hiszpańskich i szampańskich. Owoców południowych, Nasion. Skład fabryczny farb olejnych, pokostów, lakierów kraj. i angielsk.

Dla Kółek rolniczych ceny hurtowne.

Koncert muzyki odrzykońskiej i wycieczka

w każdą niedzielę o ile pogoda będzie sprzyjać!

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną P. T. Publiczność, że otworzyłem **ogród letni** niegdyś zajęty przez prochownię pod Krosnem, z którego piękny widok na okolicę się roztacza, świeże powietrze, drzewa szpilkowe z żywicowym zapachem, uprzyjemniają pobyt; przystęp wygodny oporęczowany, ścieżka wyszutrowana, stoły, stołki wygodne a przedewszystkiem **bufet** zaopatrzony w doborowe przekąski i napoje. **Wódki, Likiery, Piwo, Kwaśne mleko, Podśmietanie, Chleb razowy z masłem, Sery Kwargle do piwa, Herbata i inne odpiednie przekąski.**

W dnie powszednie otwarte będzie w razie pogody od 3—10 wieczór.

Mam niepłonną nadzieję, że z braku odpowiedniego ogrodu, Szan. P. T. Publiczność łaskawie swojemi odwiedzinami zaszczycać mię raczy, za co staraniem mojem będzie odwdzięczyć się szybką obsługą i najsmaczniejszemi przekąskami po cenie najumiarkowańszej.

Wstęp do ogrodu w czasie koncertu bilet familijny 1 Kor., pojedynczy 40 hal., pp. studenci i dzieci po 20 hal.

Z poważaniem
J. JĘDRZEJEK.

NAFTALINA

znakomity środek przeciw molom

ANTYMOLINA

jedyny i niezawodny środek do zupełnego wytępienia moli, znakomity środek do konserwowania futer, sukien, kanap, foteli itp.

Odznacza się przyjemnym zapachem.

WYŁĄCZNY SKŁAD NA GALICYĘ

Najlepszy w świecie oryginalny

PROSZEK INDYJSKI

niszczący natychmiast wszystkie owady;

Proszek zamorski Andela, proszek perski

i rozpylacze do proszków przeciw owadom.

Ting-Ting, Fuchsol, Zacherl Hartmana itp.

radykalne tynktury przeciw pluskwom.

Papiery, trutki i lepy na muchy.

Najlepsze farby do farbowania sukien

w różnych pięknych kolorach.

BRAZELINA

najlepszy środe do czyszczenia i odświeżania materyi.

Najlepsza maść ogrodnicza do szczepienia drzew.

Fluid i proszki dla koni.

Najlepsze szybkoschnące lakiery bursztynowe „Marxa", Eisenstädtera i inne do zapuszczania podłóg. — Masy francuskie, wosk, terpentyna, pokost itp. poleca najtaniej

DROGUERYA

pod „Czarnym psem"

Seweryna Janowskiego w Krośnie.

LAWN TENIS i przybory do tychże.

PIŁKI NOŻNE i GUMOWE KROKIETA itp.

DRUKARNIA W. LENIKA w KROŚNIE

zaopatrzona w czcionki najnowszego kroju i maszyny pospieszne

wykonuje starannie i spiesznie:

dzieła, broszury, czasopisma, plakaty, tabele, kwitaryusze z perforowaniem, cyrkularze, bilety wizytowe, cenniki, rachunki, zaproszenia weselne, karty adresowe, naczółki na listy i kowerty.

Skład druków szkolnych, kościelnych i gminnych oraz papieru i kowert

w różnych gatunkach i formatach po cenach umiarkowanych.

PLAC **budowlany** w Krośnie przeszło 1600 sążni kwadrat. przy drodze do kolei jest **zaraz** z wolnej ręki do nabycia. — Wiadomość w drukarni w Krośnie.

Odpowiedzialny redaktor: Michał Lebiszczak. Z drukarni W. Lenika w Krośnie.